

Aatoksia ihmisyydestä.

Ihmisyys. Filosofisen hehkun ympäröidessä ole-
mustani maistelin tuota sanaa suussani katsellen
ulos sateeseen. Ih-mi-syys. Häiritsevästi aivoihini
tunki koko ajan ajatus siitä, että kyllä nyt alkaa
päinvastoin olla jo kevät. Kohta koivuihin ilmesty-
vät hiirenkorvat, vappu kaikkine iloitteluineen on
tulossa, ylioppilasjuhlat, juhannus, kesäloma....

Niin mutta siis ihmisyyttä. Teema on laaja. Mutta
sehän sopii, koska silloin pystyn laaja-alaisemmin
soveltamaan monipuolista tietämystäni tieteiden
eri haaroista ilman, että tuntuisi koko ajan siltä,
että pitäisi kirjoittaa jotain Mutikaes-tekstiä. Niille
uusille lukijoille, jotka eivät vielä ole kertaakaan
tätä kolumnia lukeneet ja ovat kuitenkin jaksaneet
näinkin pitkälle, toteaisin vain lyhyesti, että
Mutikainen on toimituksessamme ns. ATK-guru.
Lisää voitte lukea joistakin aiemmista lehdistä.

ATK-guruthan kuuluvat alalajina suurempaan
ihmisluokkaan, joka on "systeemiyöläinen" (homo
labor systemicus). Tämä alaluokka (heh heh,
niinpä, varsinaisesti sellainen...) on toisaalta
sen verran suuri, että geneerisemmät yleistyket
menevät geneettisen ja luonneanalyysipohjaisen
kategorisoinnin ulkopuolelle johtuen tieteelli-
sen viitekehyksen kompleksisuudesta suhteessa
mitattavien faktoreiden multikvantitatiivisuuteen
ja epävarmuustekijäfrekvenssin tiheyteen, jolloin
minkäänlaisia statistiikallisesti kestäviä regulaati-
oita ei voida...

"Ja mitäs täällä taas unelmoidaan, eikös työt
maistu!?", huusi päätoimittaja rynnätessään jäl-
leen kerran sen kummemmin koputtamatta työ-
huoneeseeni. "Eikös täällä pitäisi kynän savuta jo?
Siitähän sulle palkkaa maksetaan, vaikka taitaa
siinäkin olla puolet liikaa. Täällä vaan ollaan tietokoneen
ääressä ja naputellaan, mikähän peli nyt
tällä kertaa on menossa?"

"Niin siis yritän kirjoitella tätä seuraavan lehden
artikkelia...", yritin vastata.

"No mikset sitten kirjoita?", kysyi päätoimittaja.
Tajusin, että nyt saattoi olla ihan järkevää olla
sanomatta sen kummemmin mitään. Varsinkin
kun päätoimittaja spastisen äkkinäisesti kääntyi
kannoillaan ja lähti ulos paiskaten oven kiinni.

Niin, systeemiyöläinenkin on ihminen. Ja kun
käytin kaikki mahdolliset henkiset voimavarani,
niin sain ajateltua, että esimieskin yleensä on
ihminen. Ja ihmisillä on joskus huono päivä. Jos-
tain käänteisloogisesta syystä mieleeni juolahti,

että ajatteleekohan tuo esimieheni, että olenko
minä ollenkaan ihminen? Toiminko hyvän ihmisen
tavoin? Olenko hyvä alainen? Onkohan minulla
mahdollisesti esimiestäni kohtaan jonkinlaisia
ennakkoasenteita?

Esimiehellänikin - tai siis ei tietenkään minun
sivistökoituneen hillityllä esimiehelläni, vaan
yhden kaverini esimiehellä - on varmaan jotain
kuvitteellisia ja itsekehitettyjä paineita. Oman
uransa pönkittämiseksi ja vallanhimo silmissä
kiiluen hän riistää alaisiltaan mielenrauhan ja
edellytykset parhaimpaan tuottavuuteen ja silti
onnistuu naamoimaan sen omien alaiensa hoi-
vaamiseksi. Alaisethan ovat kuitenkin aina ja joka
tapauksessa se porukka, joka ne työt tekee. Eihän
esimiehen tarvitse kuin istua pulla kourassa pala-
vereissa, joista ei ole mitään hyötyä. Ja sellaiset
palaverit ovat niitä parhaita. Useista palavereista
kun aiheutuu mittaamattomasti harmia ja ennen
kaikkea töitä. Eikä palkkaakaan koskaan nosteta.
Eihän se nyt häneltä olisi pois, kummallisia teko-
sytitä kyllä keksitään, ettei ole muka mistä jakaa
ja että palkkojen suhteen pitäisi olla tasapuolinen
ja maltillinen. En ymmärrä. Kyllähän minä vaadin
esimiehelläni sen verran älykkyyttä, että hän
ymmärtäisi juuri minun olevan se henkilö, jonka
uhrautuvaisuus työnsä eteen on niin suurta, että
sellaista palkkaa ei olekaan, joka riittävästi kor-
vaisi menetetyt vapaa-ajan. Eikä se minun vikani
ole, jos esimieheni ei pysty antamaan minulle
riittävän haastavia tehtäviä. Aina jaksetaan muis-
tuttaa jostain vanhan lehden pieleen menneestä
artikkelista tai kysellä, miten tulen toimeen muun
työyhteisön kanssa. Niinkuin nyt joku minusta
riippumaton satunnainen fyysiseksi äitynyt älylli-
nen väittelytilanne olisi jotenkin säännönmukaista
aggressiivista käyttäytymistä.

No, mutta näistä yleisluontoisista ja keheen-
kään suoraan liittymättömistä, lähinnä fiktiivisistä
havainnoista huolimatta haluaisin kiinnittää
kaikkien lukijoiden huomion siihen asiaan, että
älkää aina viekö työelämässä niin tärkeää ja pit-
källe hioutunutta, systemaattista ja rakenteellista -
lähes UML-kaavamaista - ajattelutapaanne yksi-
tisielämän alueelle. Eikä kaikille alueille työelä-
mässäkään. Kaikki kun eivät ole systeemiyöläisiä
ja systeemiyöläisilläkin inhimilliset piirteet vai-
kuttavat jokaisella vähän eri asiassa. Maailma ei
aina toimi tavoitemääritysten mukaisesti. Mutta
maailma kuitenkin toimii. Rönsyilevästi, mutta kui-
tenkin. Niinkuin tämäkin artikkeli. Jonka toimivuus-
teen osaltaan vaikuttivat häiriötekijät, jotka taas
ovat osa inhimillistä toimintaa. Mutta se kevät nyt
tulee joka tapauksessa. Lämmintä kevättä!